

FİNANSAL İSTİKRAR RAPORU

2024-I

31 Mayıs 2024

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

İdare Merkezi

Hacı Bayram Mah., İstiklal Cad. No:10 06050 Ulus Altındağ Ankara, Türkiye

Tel: (+90 312) 507 50 00

Faks: (+90 312) 507 56 40

Ana Sayfa: <http://www.tcmb.gov.tr>

E-mail: bankacilik@tcmb.gov.tr

ISSN 1305-8576 (Çevrimiçi)

Kamuoyunu bilgilendirme amaçlı olarak hazırlanan bu rapor esas olarak Mayıs 2024 verilerine dayanarak hazırlanmakla beraber, raporun yayımlandığı tarihe kadar yaşanan gelişme ve değerlendirmeleri de içermekte olup, tüm içeriği ile TCMB Genel Ağ Sisteminde yer almaktadır. Bu raporda yer alan bilgi ve verilere dayanarak verilecek kararların sonuçlarından TCMB sorumlu tutulamaz.

Önsöz

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası olarak finansal istikrara ilişkin tüm gelişmeleri yakından takip etmekte ve Finansal İstikrar Raporumuzun bu sayısı ile son gelişmeleri özetleyerek kamuoyu ile paylaşmaktayız.

Enflasyonla mücadele kapsamında uygulamakta olduğumuz sıkı para politikasına ek olarak parasal aktarım mekanizmasını desteklemek amacıyla aldığımız makroihtiyati önlemler de finansal koşulların sıkılaşmasına katkı vermektedir. Makroihtiyati çerçevenin sadeleştirilmesi kapsamında menkul kıymet tesisi uygulamasını yürürlükten kaldırırken, kur korumalı mevduattan kademeli çıkış politikamızı sürdürmekteyiz. Önümüzdeki dönemde de piyasa mekanizmasının etkinliğini artıracak ve makro finansal istikrarı sürdürecektir adımlar atmaya devam edeceğiz.

Sıkı para politikası duruşumuz ve makroihtiyati politikalar finansal piyasalara hızlı ve etkili bir şekilde yansımaktadır. Türk lirası kredi faizlerinin geldiği seviye iç talepteki dengelenme sürecine katkı verirken, yabancı para kredilerde son dönemde büyüme göze çarpmaktadır. Yabancı para kredilerin gelecek seyrinin finansal sistemde oluşturabileceği riskleri azaltmak amacıyla bu kredileri de büyüme sınırı düzenlemesine dâhil ettik.

Türk lirası mevduat faizlerinin seviyesi tasarrufları teşvik ederek Türk lirasına olan ilgiyi artırmaktadır. Bunun bir yansıması olarak kur korumalı hesaplarda düşüş sürerken, nisan ayından itibaren yabancı para mevduat hesaplarında kayda değer bir gerileme gözlenmiştir. Bu gelişmeler sonucunda, mevduat kompozisyonunda Türk lirasının payı önemli ölçüde artmıştır.

Bu süreçte politikalara artan güven ve olumlu beklentilerle birlikte ülke risk priminde de belirgin bir iyileşme kaydedilmiştir. Reel sektör ve bankacılık sektörü vadesi gelen dış borçlarını yüksek oranlarda yenilemiştir. Finansal koşullardaki sıkılaşmanın bankacılık sisteminin aktif kalitesine yansıması ise sınırlı olmuştur. Bankacılık sisteminin güçlü likidite ve sermaye yapısı, finansal istikrarın sürmesine katkı sağlamaya devam edecektir.

Finansal istikrara ilişkin güncel görünüm ve risklere yönelik hazırlanan analiz ve değerlendirmelerin yer aldığı Finansal İstikrar Raporumuzun 38'inci sayısının tüm okuyucular için faydalı olmasını dilerim.

Dr. Fatih KARAHAN

Başkan

İçindekiler

I. Genel Değerlendirme	1
II. Makroekonomik Görünüm	3
II.1 Uluslararası Gelişmeler	3
II.2 Yurt İçi Temel Makroekonomik Gelişmeler	..6
II.2.I Kutu: Parasal Aktarım Kanalını ve Makro Finansal İstikrarı Destekleyici Politika Çerçevesi.....	9
II.2.I.I Kutu: Finansal Piyasaların Etkin İşleyişine Yönelik Atılan Adımlar.....	15
III. Finans Dışı Kesim	19
III.1 Hanehalkı Gelişmeleri	19
III.2 Reel Sektör Gelişmeleri	27
IV. Finansal Kesim	37
IV.1 Kredi Gelişmeleri ve Kredi Riski	37
IV.1.I Kutu: Bireysel Kredi Kartı Limit ve Kullanım Eğilimleri.....	49
IV.1.II Kutu: Borçlanma Faizi Yapısına Göre Firmaların Kredi Davranışı.....	52
IV.2 Likidite Riski	55
IV.3 Faiz ve Kur Riski.....	61
IV.4 Kârlılık ve Sermaye Yeterliliği	67
IV.4.I Kutu: Sermaye Benzeri Borçlanma İhraçları.....	74
Kısaltma Listesi	76